

Efter § 1, stk. 3, nr. 4, er transporter af våben og krigsmateriel m.v. som finder sted som led i Danmarks deltagelse i NATO-samarbejdet ligeledes undtaget fra godkendelsesordningen i § 1, stk. 1. Årsagen hertil er, at der ikke er behov for særlige kontrolforanstaltninger vedrørende disse transporter.

Transport af våben og krigsmateriel mellem NATO-lande, der ikke finder sted som led i Danmarks medlemskab af NATO, er ikke omfattet af undtagelsesreglen i § 1, stk. 3, nr. 4, uanset om transporten forestås af forsvarsmyndighederne eller andre. Sådanne transporter er således omfattet af godkendelsesordningen i § 1, stk. 1. På tilsvarende måde er transport af våben og krigsmateriel mellem et NATO-land og et tredieland, der ikke finder sted som led i Danmarks forpligtelser ifølge NATO-medlemskabet, heller ikke omfattet af nr. 4. Sådanne våbentransporter kræver justitsministerens tilladelse efter § 1, stk. 1.

Til § 1, stk. 4

Bestemmelsen undtager visse transporter, der ikke har nogen militær interesse, fra loven. Det drejer sig bl.a. om transport af våben m.v., som medføres til forsvarsbrug uden forbindelse med militære aktiviteter. Der tænkes f.eks. på tilfælde, hvor rifler, pistoler og lignende indgår som en naturlig del af et skibs eller luftfartøjs udrustning til brug for nødsituationer.

Til § 2, stk. 1

Efter § 2, stk. 1, kan justitsministeren i almindelighed ikke give tilladelse til transport af våben m.v. til stater, der er krigsførende, eller til konfliktområder.

Det betyder, at der ikke kan gives tilladelse til transport af våben m.v. til lande, der er inddraget i krigeriske begivenheder, eller til områder, hvor forholdene er så urolige eller ustabile, at de må befrygtes at udvikle sig til væbnede konflikter, herunder borgerkrig eller væbnet undertrykkelse af befolkningsgrupper.

Det afgørende for, om en våbentransport er omfattet, er, om losningen skal finde sted i et krigsførende land eller i et konfliktområde. Derimod er det uden betydning, hvem lasten i den sidste ende er bestemt til. Årsagen hertil er, at den endelige modtager ofte er ukendt for transportøren. Hertil kommer, at lasten kan skifte ejer under transporten.

Tilladelse kan dog undtagelsesvis gives til stater, der er krigsførende eller til konfliktområder, hvis der foreligger særlige omstændigheder, f.eks. tilfælde, hvor et NATO-allieret land, der er krigsførende eller er en del af et konfliktområde, har brug for våben m.v. til engagementer, der falder inden for NATO-samarbejdet. Endvidere forudsætter bestemmelsen, at tilladelse kan gives, hvis de våben eller det krigsmateriel, der skal transporteres, ikke kan anvendes i den konfliktsituation, som modtagerlandet befinder sig i.

Til § 2, stk. 2

Efter beslutningsforslaget skal lovforslaget indeholde en bemyndigelse til regeringen, hvorefter der kan gives forhåndstilladelse til en bestemt ansøger med henblik på transporter mellem nærmere angivne stater. I overensstemmelse med hovedsigtet med loven – at hindre transporter til krigsførende lande og konfliktområder – er § 2, stk. 2, formulert således, at forhåndstilladelse kan gives til transporter til bestemte stater. Disse tilladelser gælder indtil videre, men kan dog tilbagekaldes efter bestemmelsen i stk. 3.

Bestemmelsen har navnlig afgørende betydning for rederier som sejler i liniefart, idet disse med en forhåndstilladelse, ikke har behov for at søge om tilladelse til den enkelte transport.

Til § 2, stk. 3

De momenter, der indgår ved vurderingen af, hvorvidt en tilladelse skal meddeles, kan efterfølgende ændres således, at forudsætningen for meddelelsen af tilladelsen ikke længere foreligger. Bestemmelsen giver derfor mulighed for til enhver tid administrativt at tilbagekalde en tilladelse med virkning for varer, der endnu ikke er lastet. En sådan tilbagekaldelse medfører ikke et erstatningsansvar for det offentlige.

Til § 3, stk. 1

Lovforslaget tilsigter kun at begrænse våbentransporter til stater, der betragtes som krigsførende eller konfliktområder. Det er således ikke nødvendigt at lade godkendelsesordningen omfatte transport af våben og krigsmateriel til alle stater, jf. herved besvarelsen af spørgsmål 16 i forbindelse med Folketingets behandling af beslutningsforslaget, bilag til retsudvalgets betænkning af 14. maj 1987. Det foreslås derfor, at justitsministeren bemyndiges til i en bekendtgørelse på forhånd at godkende bestemte stater, hvortil der kan transpor-